

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Кафедра факультету природничих наук

ліsoзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісівництво

Освітня програма бакалавр

Спеціальність 205 «Лісове господарство»

Галузь 20 «Аграрні науки та продовольство»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “10” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лісівництво
Викладач (-і)	Вітер Роман Михайлович
Контактний телефон викладача	Роб. тел.: 59-61-72
Е-mail викладача	viterrm@ukr.net
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	2 год. на тиждень (ауд. 205)
2. Анотація до курсу	
<p>«Лісівництво» вивчається у вищих навчальних закладах з метою формування у студентів спеціальності 205 «Лісове господарство» знань пронауково-практичне значення лісівництва для лісового господарства України, принципи лісогосподарського районування та поділу лісів на категорії, багатофункціональне ведення лісового господарства і наближене до природи лісівництво, рубки головного користування, рубки формування і оздоровлення лісів, рекреаційне лісівництво, сучасні шляхи розв'язання проблеми підвищення продуктивності і якості лісів. Вивчення дисципліни «Лісівництво» базується на знаннях з дендрології, лісознавства, лісової таксації, та інших навчальних дисциплін, отриманих студентами при освоєнні навчальних програм освітнього рівня «бакалавр», а програма дисципліни «Лісівництво» передбачає вивчення особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців у лісогосподарській галузі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою дисципліни</i> є формування у студентів теоретичних знань і практичних умінь із проектування та проведення рубок головного користування, заходів сприяння природному поновленню, рубок формування і оздоровлення лісів, ведення лісового господарства у рекреаційних лісах, підвищення продуктивності і якості лісостанів.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> - опрацьовувати інформаційні джерела з питань лісівництва; - здатність ефективно здійснювати лісогосподарські заходи з метою підвищення продуктивності та поліпшення якісного складу лісостанів, збереження їх біорізноманіття, підвищення біологічної стійкості лісів до впливу негативних чинників, збереження та відтворення захисних, водорегулювальних, рекреаційно-оздоровчих та інших корисних функцій лісів; розширення застосування методів раціонального використання лісових ресурсів; - вести лісове господарство на засадах безперервного, невиснажливого і раціонального використання лісових ресурсів, збереження умов відтворення високопродуктивних стійких лісостанів; - призначити спосіб головної рубки у відповідності з Правилами рубок, виконати відвід і таксацію ділянки з оформленням необхідних документів; - обгрунтувати і призначити способи поліпшення якісного складу лісів; - провести аналіз стану насадження і зробити прогноз динаміки його розвитку; - призначити рубки формування та оздоровлення лісів, виконати опис ділянки, зробити відбір дерев у рубку з оформленням необхідної документації; - встановити потребу деревостану в рубках догляду, виконати необхідні натурні і камеральні роботи з підготовки ділянок до проведення рубок догляду; - запроектувати проведення реконструктивної, лісовідновної ландшафтної рубок; - здійснювати огляд місць рубок та складати акт про якість виконання рубок та стан очистки ділянок. 	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			50		
практичні заняття			30		
самостійна робота			100		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний		
7,8-ий	Лісове господарство	3-й	-		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Лісівництво як навчальна дисципліна і теоретична основа лісового господарства. Загальні поняття про лісівництво. Економічні та біологічні завдання лісівництва. Становлення і розвиток лісівничої науки. Сучасні напрямки розвитку лісівничої науки в Україні та за кордоном.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Принципи організації лісівництва. Поняття про користування лісом, види користування. Класифікація рубок лісу за їх призначенням. Розподіл лісів України на категорії та лісогосподарські області. Особливості ведення господарства в лісах різних лісогосподарських областей. Принципи організації лісівництва. Вивчення порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок. Нормативи виділення окремих підкатегорій лісів. Лісівнича характеристика лісів лісогосподарських областей: Українського Полісся, Лісостепової, Північного (Байрачного) Степу, Південного Степу, Гірського Криму,	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу

Українських Карпат.					
<p>Тема 3. Методологічні засади багатофункціонального ведення лісового господарства.</p> <p>Рациональне, безперервне і невиснажливе користування лісовим фондом. Збереження біорізноманіття флори і фауни. Організація робіт з лісовідновлення і лісорозведення. Обґрунтування і встановлення розмірів лісокористування. Використання ГІС у лісовому господарстві. Поняття про сертифікацію лісів. Удосконалення організації охорони і захисту лісу. Організація екологічного моніторингу за станом ведення лісового господарства. Розробка принципів використання лісового фонду для потреб ведення мисливського господарства. Оптимізація структури управління лісового господарства та реформування національного лісового законодавства. Розробка нормативно-правових основ ведення лісового господарства на багатофункціональній основі з врахуванням регіональних особливостей. Забезпечення сталого соціально-економічного розвитку громади і збереження національних традицій та історико-культурної спадщини.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 4 год.	1-5	Згідно розкладу
Розробка та впровадження диференційованих систем ведення лісового	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу

господарства на принципах, наближених до природного лісівництва. Підвищення рівня екологізації лісозаготівель.					
<p>Тема 4. Теоретичні основи рубок головного користування. Основи теорії рубок лісу. Призначення рубок головного користування. Поняття про спосіб рубки в лісівництві. Класифікація рубок головного користування. Класифікація і характеристика природного поновлення у зв'язку з рубками.</p> <p>Класифікація та характеристика систем і способів рубок головного користування. Лісівничі та лісоексплуатаційні вимоги до способів рубок</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
	Практичні заняття	Згідно списку літератури	1 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 5. Суцільні рубки. Умови виникнення і розвиток системи суцільних рубок. Класифікація суцільних рубок. Екологічні зміни в лісових екосистемах в результаті проведення суцільних рубок. Суцільнолісосічні рубки та їх організаційно-технічні показники. Концентровані та умовно-суцільні рубки. Екологічна та економічна оцінка концентрованих рубок. Поновлення лісу на суцільних зрубках та заходи щодо його сприяння. Застосування та перспективи вдосконалення технології проведення суцільнолісосічних рубок. Переваги та недоліки суцільнолісосічних рубок. Лісівничо-екологічні аспекти застосування</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу

<p>суцільнолісосічних рубок у гірських лісах Карпат.</p> <p>Організаційно-технічні показники суцільнолісосічних рубок (напрямок лісосіки, напрямок рубки, площа і ширина лісосіки, термін і спосіб примикання лісосік). Специфіка вибору, обґрунтування і проектування суцільнолісосічних рубок. Розв'язання комплексних завдань. Природозберігаючі технології лісозаготівель при проведенні суцільнолісосічних рубок</p>	<p>Практичні заняття</p>	<p>Згідно списку літератури</p>	<p>2 год.</p>	<p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>Тема 6. Поступові рубки. Передумови виникнення поступових рубок та їх класифікація. Організаційно-технічні показники поступових рубок. Рівномірно-поступові рубки. Класична схема поступових рубок Г.Л. Гартіга. Рубки Д.М. Кравчинського. Спрощені поступові рубки в соснових, ялинових, букових лісах. Поступові рубки у дібровах Сумщини під керівництвом акад. А.Б. Жукова. Нерівномірно-поступові рубки; умови їх виникнення і відмінності від рівномірно-поступових рубок. Схема групово-вибіркових рубок. Досвід застосування механізованих групово-вибіркових рубок за методом ЛЛТА у ялинових лісах. Групово-поступові рубки Бузулукського бору. Заходи сприяння природному поновленню при поступових рубках із</p>	<p>Лекція</p>	<p>Згідно списку літератури</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.</p>	<p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p>

<p>урахуванням типів лісу. Лісівнича оцінка поступових рубок та перспективи їх застосування в сучасних умовах.</p> <p>Рівномірно-поступові рубки. Практика застосування спрощених рівномірно-поступових рубок у сосняках Українського Полісся, у рівнинних дубових лісах та в букових лісах Карпат. Нерівномірно-поступові рубки. Смугово-поступові та групово-поступові рубки у гірських лісах Карпат.</p>	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 7. Вибіркові рубки Виникнення і розвиток вибіркового рубок та їх характерні особливості. Класифікація вибіркового рубок. Способи вибіркового рубок і умови їх застосування: підшукові, підневільно-вибіркового та добровільно-вибіркового рубки. Система Даурвальд та її застосування. Лісівнича оцінка вибіркового рубок та перспективи їх застосування в Україні. Досвід застосування вибіркового рубок у європейських країнах.</p> <p>Регламентация «Правилами рубок головного користування» застосування вибіркового рубок. Організаційно-технічні показники і лісівнича ефективність добровільно-вибіркового рубок. Розв'язання комплексних завдань.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Регламентация «Правилами рубок головного користування» застосування вибіркового рубок. Організаційно-технічні показники і лісівнича ефективність добровільно-вибіркового рубок. Розв'язання комплексних завдань.</p>	Практичні заняття	Згідно списку літератури	1 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 8. Комбіновані та комплексні рубки. Особливості комбінованої системи рубок. Способи і варіанти комбінованих рубок. Механізовані улоговинні рубки ЛЛТІ.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу

<p>Вибірково-вужькосмугові рубки Вагнера. Вужькосмугові поступові рубки Каутца. Клиновидно-поступові рубки Ебергарда і Філіппа. Вибірково-лісосічні рубки Лейбундгута. Вибірково-поступові рубки Орлова. Доцільність застосування комбінованих рубок в лісах України. Комплексні рубки та перспективи їх застосування.</p>					
<p>Тема 9. Очистка місць рубок. Лісівниче значення очистки місць рубок. Способи та технології очистки місць рубок. Використання порубкових залишків як сировини для лісохімічної промисловості. Досвід очистки лісосік у країнах Західної Європи, Скандинавії та Північної Америки.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 10. Особливості рубок головного користування у рівнинних та гірських лісах. Загальні положення рубок головного користування в лісах України. Рубки головного користування у рівнинних лісах (ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси). Рубки головного користування у рівнинних експлуатаційних лісах. Гірські ліси та їх класифікація за стрімкістю схилу, експозицією і стійкістю ґрунту. Рубки головного користування у гірських лісах з особливим</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 4 год.	1-5	Згідно розкладу

<p>режимом лісокористування. Рубки головного користування у гірських експлуатаційних лісах. Сучасні тенденції розвитку гірського лісівництва.</p> <p>Регламентація «Правилами рубок головного користування» застосування рубок у рівнинних лісах та в гірських лісах Карпат. Проектування головних рубок та лісогосподарських заходів по лісовідновленню в межах лісництва. Розв'язання комплексних завдань.</p>	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 11. Теоретичні основи догляду за лісом Загальні відомості про догляд за лісом. Лісівничі заходи з поліпшення якісного складу, формування і оздоровлення лісів. Економічні, біологічні та технологічні передумови рубок догляду за лісом. Проблема рубок догляду у другій половині ХХ ст. та шляхи її вирішення. Регулювання світлового потоку рубками догляду та його вплив на зміну інших екологічних факторів життєдіяльності лісу.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 12. Загальна характеристика рубок догляду за лісом. Загальні завдання рубок догляду. Види рубок догляду та їх вікові притримки. Мета і завдання освітлень. Мета і завдання прочищень. Мета і завдання проріджувань. Мета і завдання прохідних рубок. Перспективи і шляхи</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу

вдосконалення рубок догляду за лісом. Види рубок догляду, їх мета і завдання. Розв'язання комплексних завдань.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 13. Класифікація дерев при рубках догляду. Опрацювання класифікацій дерев при проведенні рубок догляду лісівниками Німеччини, Франції, Данії, Швейцарії. Класифікація дерев за методикою IUFRO. Класифікація дерев за господарсько-біологічними ознаками як основа для відбору дерев у рубку догляду.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 14. Організаційно-технічні показники рубок догляду. Загальні поняття про методи рубок догляду. Верховий метод рубок догляду. Низовий метод рубок догляду. Комбінований метод рубок догляду. Перший прихід з рубкою догляду. Інтенсивність рубок догляду. Черговість рубок догляду. Щорічний обсяг кожного виду рубок догляду. Способи зріджування насаджень: суцільний, коридорний, груповий. Технологічні прийоми рубок догляду: лінійний, лінійно-селективний. Вузькопасічна, середньопасічна та широкопасічна технології рубок догляду. Особливості технології рубок догляду в гірських лісах. Застосування підвісних одноканатних установок. Лісівнича оцінка технології рубок догляду на базі підвісних канатних установок.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу

<p>Технологія підготовки ділянок та документації на проведення рубок догляду. Основи проектування рубок догляду в межах лісництва. Визначення рентабельності рубок догляду у насадженнях різного складу та віку. Принцип концентрації місць рубок та його оцінка. Поквартально-блочне проведення рубок догляду з 5-річним циклом.</p> <p>Визначення організаційно-технічних показників рубок догляду: перший прихід з рубкою, інтенсивність, повторюваність і черговість рубок догляду. Планування, організація і документування робіт по рубках догляду і контролю їх якості. Розв'язання комплексних завдань.</p>	Практичні заняття	Згідно списку літератури	6 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 15. Хімічний догляд за лісом. Передумови хімічного догляду за лісом. Арборициди і їх класифікація. Способи і технології хімічного догляду за лісом. Дозування препаратів. Оцінка хімічного догляду за лісом і перспективи його розвитку. Практика хімічного догляду в зарубіжних країнах.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 16. Рубки догляду в деревостанах різного складу. Особливості догляду за чистими і мішаними лісостанами. Рубки догляду в соснових лісостанах Полісся, Лісостепу та Степу. Рубки догляду в рівнинних та гірських ялинових лісах. Догляд за</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу

<p>лісостанами ялиці. Рубки догляду в дубових лісостанах. Особливості догляду за дубом в умовах Правобережного і Лівобережного Лісостепу та Степу України. Догляд за буковими деревостанами. Рубки догляду в грабняках, березняках та осичниках. Рубки догляду спеціального призначення.</p> <p>Рубки догляду в хвойних і листяних насадженнях. Проектування рубок догляду у соснових, ялинових, ялицевих, дубових, букових, грабових насадженнях та насадженнях м'яколистяних порід у різних лісорослинних зонах України. Розв'язання комплексних завдань.</p>	<p>Практичні заняття</p>	<p>Згідно списку літератури</p>	<p>2 год.</p>	<p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>Тема 17. Санітарні і лісовідновні рубки. Рубки, пов'язані з реконструкцією. Інші заходи з формування і оздоровлення лісів.</p> <p>Екологічна спрямованість санітарних рубок. Проблеми санітарного стану ялинових лісів Карпат. Вибіркові і суцільні санітарні рубки. Ознаки дерев хвойних і листяних порід, за якими вони призначаються до рубки. Терміни відводу та проведення санітарних рубок. Лісовідновні рубки. Особливості призначення лісовідновних рубок. Зміст і завдання реконструктивних рубок. Методи реконструкції малоцінних насаджень. Облік результатів і контроль якості реконструкції</p>	<p>Лекція</p>	<p>Згідно списку літератури</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.</p>	<p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p>

зелених зон міст за рахунок експлуатаційних лісів. Поняття про дигресію лісів під дією рекреації. Стадії дигресії. Вплив рекреації на компоненти лісостанів.					
<p>Тема 20. Лісові і лісопаркові ландшафти та їх класифікація. Поняття про лісовий і лісопарковий ландшафт. Естетичне та гігієнічне значення різних типів лісових ландшафтів. Показники, які визначають ландшафтно-художні переваги лісопаркових ландшафтів. Класифікація лісопаркових ландшафтів за цінністю для відпочинку. Класифікація рекреаційних об'єктів зеленої зони міст.</p> <p>Класифікація, естетичні та санітарно-гігієнічні властивості лісопаркових ландшафтів. Рекреаційна оцінка лісопаркових ландшафтів</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні заняття</p>	<p>Згідно списку літератури</p> <p>Згідно списку літератури</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.</p> <p>1 год.</p>	<p>1-5</p> <p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p> <p>Згідно розкладу</p>
<p>Тема 21. Ландшафтні рубки. Види ландшафтних рубок. Ландшафтний метод рубок догляду, його особливості. Прийоми поліпшення ландшафтно-декоративних якостей лісопаркових ландшафтів. Способи ландшафтних рубок догляду. Санітарно-ландшафтний спосіб формування лісопаркових ландшафтів. Організаційно-технічні показники ландшафтних рубок. Заходи щодо підвищення стійкості рекреаційних лісів.</p> <p>Методи, способи, організаційно-технічні показники ландшафтних рубок та їх планування.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні заняття</p>	<p>Згідно списку літератури</p> <p>Згідно списку літератури</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.</p> <p>1 год.</p>	<p>1-5</p> <p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p> <p>Згідно розкладу</p>

<p>Тема 22. Особливості ландшафтних рубок у насадженнях різного породного складу. Формування лісопаркових ландшафтів у соснових насадженнях. Формування лісопаркових ландшафтів у ялинових деревостанах. Формування лісопаркових ландшафтів у дільниках. Формування лісопаркових ландшафтів у березових та мішаних хвойно-листяних лісостанах. Формування узлісь у лісопаркових частинах лісів зелених зон. Формування лісопаркових ландшафтів у деревостанах різного складу. Вивчення регіональних особливостей формування лісопаркових ландшафтів на території України. Догляд за узліссями. Розв'язання комплексних завдань.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні заняття</p>	<p>Згідно списку літератури</p> <p>Згідно списку літератури</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.</p> <p>1 год.</p>	<p>1-5</p> <p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p> <p>Згідно розкладу</p>
<p>Тема 23. Вибіркова система господарювання. Зміст і завдання вибіркової системи господарювання. Вибіркова система господарювання як основа сталого лісокористування. Багатофункціональна модель ведення лісового господарства за типами лісу і лісокористування із врахуванням ландшафтного і водозбірних принципів. Форми вибіркового господарювання на засадах наближеного до природи лісівництва.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні заняття</p>	<p>Згідно списку літератури</p> <p>Згідно списку літератури</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.</p> <p>1 год.</p>	<p>1-5</p> <p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p> <p>Згідно розкладу</p>
<p>Тема 24. Продуктивність лісу та її види. Поняття про продуктивність лісу.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Згідно списку літератури</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.</p>	<p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p>

<p>Деревна продуктивність: фактична і потенціальна. Біологічна продуктивність лісостанів. Біологічний кругообіг речовин у лісових насадженнях. Коефіцієнт екологічної відповідності лісів К.Б. Лосицького.</p> <p>Визначення фактичної і потенціальної продуктивності насаджень у різних типах лісу. Встановлення ступеня використання типологічного потенціалу.</p>	<p>Практичні заняття</p>	<p>Згідно списку літератури</p>	<p>1 год.</p>	<p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>Тема 25. Шляхи підвищення деревної продуктивності лісів. Сучасний стан лісів України та резерви для підвищення їх продуктивності. Системи заходів щодо підвищення продуктивності та якості лісів за І.С. Мелеховим та М.М. Горшеніним. Заходи, що впливають на продуктивність та якість деревостанів: реконструктивні рубки, введення швидкорослих і цінних порід, рубки догляду. Ведення лісового господарства на селекційній основі з метою підвищення продуктивності і якості лісів. Ефективність рубок догляду у підвищенні продуктивності та якості деревостанів. Програми рубок догляду. Заходи, які впливають на лісорослинні умови. Лісоосушення і його вплив на ріст лісу. Внесення добрив і біологічна меліорація лісових земель. Попередження ерозії лісових ґрунтів. Заходи з прискорення поновлення</p>	<p>Лекція</p>	<p>Згідно списку літератури</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.</p>	<p>1-5</p>	<p>Згідно розкладу</p>

лісостанів. Дослідження проф. Б.Д. Жилкіна з підвищення продуктивності лісорослинних умов. Раціональне використання деревини та зниження її втрат при лісозаготівлях, рубках догляду та переробці.					
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Усне індивідуальне опитування, тестування, самостійна робота, дистанційне навчання – тести. Залежно від форми семестрового контролю усна відповідь – 10 або 20 балів, тестування – 20 або 60 балів. Форма семестрового контролю – залік у VII семестрі, екзамен у VIII семестрі.				
Вимоги до письмової роботи	Відповіді на тести дистанційного навчання (20 питань, правильна відповідь – 5 балів)				
Практичні заняття	Усні відповіді, тести, дистанційне навчання.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями (оцінювання роботи студента під час практичних занять; поточне тестування після вивчення розділу)				
7. Політика курсу					
<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях (усні відповіді, поточне тестування), самостійній роботі (реферати, презентації). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Вимоги викладача. Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт, тестових завдань. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковою для студентів.</p>					
8. Рекомендована література					
Базова					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Свириденко В.Є. Лісівництво: Підручник / В.Є. Свириденко, О.Г. Бабіч, Л.С. Киричок. – К.: Арістей, 2004. – 544 с. 2. Свириденко В.Є. Лісівництво / В.Є. Свириденко, А.Й. Швиденко. – К.: Сільгоспосвіта, 1995. – 364 с. 3. Швиденко А.Й. Лісівництво / А.Й. Швиденко. – Чернівці: Рута, 2004. – 304 с. 4. Горшенин Н.М. Лесоводство / Н.М. Горшенин, А.И. Швиденко. – Львов: Вища школа, 1977. – 302 с. 5. Погребняк П.С. Общее лесоводство / П.С. Погребняк. – М.: Колос, 1968. – 440 с. 6. Мелехов И.С. Лесоводство / И.С. Мелехов. – М.: Агропромиздат, 1989. – 302 с. 7. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва. Навчальний посібник / В.Є. Свириденко, Л.С. Киричок, О.Г. Бабіч. – К.: Арістей, 2008. – 416 с. 					
Допоміжна					
<ol style="list-style-type: none"> 8. Ткаченко М.Е. Общее лесоводство / М.Е. Ткаченко. – М., Л.: Гослесбумиздат, 1952. – 600 с. 9. Белов С.В. Лесоводство: Учеб. пособие для вузов / С.В. Белов. – М.: Лесн. пром-сть, 1983. – 352 с. 10. Генсірук С.А. Ліси України / С.А. Генсірук. – Львів: Наук. тов. ім. Шевченка, УкрДЛТУ, 2002. – 496 с. 11. Генсірук С.А. Комплексное лесное хозяйство в горных условиях / С.А. Генсірук. – М.: Лесн. пром-сть, 1971. – 248 с. 12. Георгиевский Н.П. Рубки ухода за лесом / Н.П. Георгиевский. – М., Л.: Гослесбумиздат, 					

1957. – 142 с.
13. Молотков П.И. Буковые леса и хозяйство в них / П.И. Молотков. – М.: Лесн. пром-сть, 1966. – 224 с.
  14. Мазепа В.Г. Регіональне лісівництво: Конспект лекцій / В.Г. Мазепа. Львів: РВВ УкрДЛТУ, 2005. – 90 с.
  15. Порадник карпатського лісівника / [Чернявський М.В., Парпан В.І., Бродович Р.І. та ін.]; під ред. М.В. Чернявського. – Івано-Франківськ: Фоліант, 2008. – 368 с.
  16. Побединский А.В. Рубки главного пользования / А.В. Побединский. – М.: Лесн. пром-сть, 1980. – 192 с.
  17. Справочник лесоведа / Под ред. П.С. Пастернака. – К.: Урожай, 1990. – 296 с.
  18. Сеннов С.Н. Рубки ухода за лесом / С.Н. Сеннов. – М.: Лесн. пром-сть, 1977. – 160 с.
  19. Бондаренко В.Д. Ведение хозяйства в рекреационных лесах / В.Д. Бондаренко, В.А. Кучерявий, Ю.В. Шудря. – Львов: ЛЛТИ, 1986. – 39 с.
  20. Нормативно-справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии. – К.: Урожай, 1987. – 559 с.
  21. Чернявський М. Наближене до природи лісівництво в Українських Карпатах / Чернявський М., Schwitter R., Ковалишин Р. та ін. – Львів: Піраміда, 2006. – 88 с.
  22. Чернявський М.В. Настанови з проведення робіт по переформуванню одновікових однопородних деревостанів / Чернявський М.В., Коржов В.Л., Угрин А.І. та ін. – Ужгород, 2004. – 26 с.

Ресурси мережі Інтернет

23. Концепція реформування та розвитку лісового господарства. Затв. розпор. Кабінету Міністрів України від 18.04.2006 р., № 208-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.
24. Лісовий кодекс України / Закон України № 3404-IV “Про внесення змін до Лісового кодексу України”; [Затв. Постановою ВР України 08.02.2006] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.
25. Наказ Державного комітету лісового господарства України “Про затвердження Правил рубок головного користування” від 23.12.2009, № 364. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.
26. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил відтворення лісів” від 01.03.2007 р., № 303 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.
27. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних ділянок” від 16.05.2007, № 733. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.
28. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил рубок головного користування в лісах України” від 27.07.1995, № 559. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.
29. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил рубок головного користування в гірських лісах Карпат” від 22.10.2008, № 929. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.
30. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів” від 12.05.2007, № 724. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.
31. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Санітарних правил в лісах України” від 27.07.1995, № 555. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.